

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronként 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő.
Kéziratokat nem adunk vissza.

A polgári leányiskola betetőzése.

Soraimnak célja egyrészt, hogy e lap kiváló szerkesztőjének a f. évi 13. számban megjelent cikkére válaszoljak, másrészt, hogy a tisztelt szülőket tájékoztassam iskolánk továbbfejlesztésére irányuló terveinkről.

Az érdekes író azt igyekszik kimutatni, hogy Fogarason szükségessé vált egy felsőbb leányiskola felállítását, mivel „ma már a létért való erős és súlyos küzdelemben a nőnek is nagytudással kell helyt állania stb. Ezt a sokoldalú tudást pedig a polgári leányiskola nem adhatja meg.”

A felsőbb és polgári leányiskola, mint tantervük is mutatja, szervezetükben, tanulmányi rendtartásukban lényegesen különböznek egymástól. A felsőbb leányiskola középiskolai jelleggel bír, egységes tanfolyam 6 osztályos intézet, mely a művelt családok leányainak befejezett, alapos általános műveltséget nyújt. A németen kívül a francia nyelv

tanulása is kötelező, míg az angol és olasz nyelv rendkívüli tantárgyak. Ha mindezekhez hozzávesszük még a magasabb felvételi és tandíjat, továbbá azt, hogy iskolánkban csak az idén, az intézet fennállásának 31-ik évében iratkozott be 29 növendék a IV. osztályba, míg az átlag állandóan 16—20 között ingadozik. Kérdem, van-e létjogosultsága városunkban a felsőbb leányiskolának és benépesíthető-e annak 6 osztálya?

A polgári leányiskola a közszükséglet talajában gyökerező intézmény, mit fényesen igazol az, hogy sok vagyonos, magas intelligenciájú lakóssággal bíró nagyvárosnak — pl. Brassó, Szeged stb. — sincs felsőbb, hanem 1—2, sőt több polgári leányiskolája. Sőt az is tapasztalható, hogy oly városokban, hol mind a kétféle tanintézet működik, még a vagyonosabb szülők is szívesebben adják leányaikat a polgári, mint a felsőbb leányiskolába.

Mindez azt bizonyítja, hogy a polgári leányiskola inkább megfelel a lakos-

ság igényeinek, mint a felsőbb leányiskola, de a fentiek emellett azt is bizonyítják, hogy a polgári leányiskola is megadja azt az alapos, általános tudást és műveltséget, amire a nőnek szüksége van. Ezzel kapcsolatban nem hallgathatom el, hogy a tanügyi pályán szerzett tapasztalat folytán meggyőződéssé érlelődött lelkemben, egyttal tanítói és és nevelői eljárásomnak irányítója lett ama felfogásom, hogy: „Nem annyira tudományos képzettségre van szüksége leányainknak, mint inkább általános műveltségre, háziasságra, tiszta szívre, melyben lakozzék a nő legszebb kincse: a szeretet s a családi élet iránti lelkesedés.” Tehát nem a sok, hanem az alapos tudás, az értelem kifejlesztése, a jellem- és erkölcsképzés fődolog a tanítás-nevelésben. Ezek megvalósításánál azonban gátul szolgál azon szomorú tény, hogy leányaink kelleténél többet vannak felügyelet nélkül az utcán, a friss levegőn, hogy erősödjenek. Hiszen tisztább a levegő a kert-

T Á R C A

Horatiushoz.

Magános órák csöndibe ülök itt...
Mulatni Flaccus! most gyere én velem.
De hozd kedélyed is magaddal
És koszorus poharad se hagyd el.

Habár — ugy irod — persa-szokás, de biz'
A fényt, a pompát én se' szerethetem:
Elég nekünk csak egy pohár is,
Jöjj ide hát! tele már a kancsó.

No, így! de most már mond nekem,
[érzed-é
Miért szeretlek Flaccusom oly nagyon?
Igen! mivel hogy iddógálni
S dallani tudsz, a mit én nem értek.

No inni én is jól tudok, elhihedd!
Mit is csinálna árva fejem ma már,
Hisz' annyi bu — gond üldöz engem:
Azt se tudom, melyik ellen igyam!

Flaccus! ne hidd, hogy Lydia és Chloé
Téged szerettek; hisz' magad állítád:
Szesélyesebb az Adriánál
S ingatagabb a leány a nádnál.

De szív, ne tombolj: csöndesen érzelej!
A borba majdan bánatod elmerül...
No hát igyunk már a leányért
Egy keserüt, ha feledni vágyunk!

Flaccus! ne hidd, hogy boldog a pártfogó:
Caesart gyilokkal sujtanak itt ma is!
Ő már veszite nőt s fiut... ah!
Kikbe remény — s örömünk helyeztük.

De szív, ne tombolj: csöndesen érzelej!
A borba majdan bánatod elmerül...
No hát igyunk már a királyért
Egy keserüt, ha feledni vágyunk!

Flaccus! ne hidd, hogy partra jut a hajó,
Mit oly remélve buzdíta hü dalod.
Hajódon átok ül s a tenger
Elnyeli azt, mielőtt remélné.

De szív, ne tombolj: csöndesen érzelej!
A borba majdan bánatod elmerül...
No hát igyunk már a hazáért
Egy keserüt, ha feledni vágyunk!

Flaccus! hiába zöngte dalod nekünk:
Arany középut nem visz az célra most.
Kit ugy szerettünk, im a Muzsa
Szeretlenül csapodár leányzó.

Nem szív, de érzék pöngeti most a hűrt,
Törzképet alkot egyre a bős ecset.
Az ideált a földi sárba
Huzza le most a derék legényke.

Igyál, igyál hát Flaccusom egyre csak,
A borba majdan bánatod elmerül...
S ha már talán a bor kesernyés:
Tégy szaporán obuluszt a szádba!

Az alvilágba engem is elvihetsz!
Nincs már reménység földi hazámban itt, —
A bor se jó!... hát vágd a kancsót,
Vágd oda, hadd repedezzen össze!

Halmy Gyula.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számtárköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

ben, az udvaron, hol oly pompásan lehet futkározni, labdázni; de akkor lesz még igazán erőssé, ha a testedző fürdőket sem hanyagolja el! A gyermeknek ott-hon a helye, nem a korzón, az utcán, a sétátéren.

Minek soroljam fel a leányka által is elvégezhető teendőket, hiszen a gondos anya már kis korától kezdve foglalkoztatja őt a kerthben, a ház körül fokozatosan bevezeti „a háztartás minden rejtelmébe“ s 17 éves korában már oly ügyes kis gazdasszonnyá fejlődött, hogy öröm nézni! Ily neveléssel korán beoltjuk szívébe a családi élet iránti szeretetet s sok más boldogító erényt. Az így nevelt leányka nem akar 13-14 éves korában nagyleány lenni, nem a léha szórakozások, flirtolás lesz életeleme, hanem — a munka, ez a kis szó, mely nagy áldást rejt magában. Ne feledjük még azt sem, hogy a folytonos jó és szép példa szemlélése, a nemes jellemek áldásos működésének látása által gyökeresedik, szilárdul meg a gyermek szívében is a jónak szeretete, a rossznak kerülése.

Ha a család az iskolával karöltve hiven teljesíti leánykái iránt tartozó minden irányu kötelességét, akkor testi-leg és lelkileg oly egészséges, erős nőket nevel, kiket nem kell féltetni, meg fogják azok helyüket állani az élet Seyillái és Charibisei között is. Akkor nem lesz fehér holló az olyan művelt, gazdag és előkelő család, melynek leánya az édes anyával együtt szorgoskodik a konyhában, szeretettel végzi a ház körül előforduló teendőket, haem általánossá lesz

a munka szeretete és megbecsülése, ezzel együtt pedig a vagyoni jólét emelkedése! Elérhető ugyanezen cél a helyes irányu nevelés és a polgári leányiskola négy osztályának elvégzése által is, minthogy azonban a létért való küzdelem egyes családok leányait valóban arra utalja, hogy maguk keressék meg kenyerüket, másrészt pedig, mivel alkalmat kell nyújtani arra, hogy a szülők tovább is járathassák leányaikat az iskolába, lássuk, miként lenne ez megvalósítható iskolánk betetőzése által. Erre két mód kínálkozik: vagy a női kereskedelmi, vagy a női kézimunka tanfolyam, vagy esetleg mindkettőnek felállításával. Legyen szabad itt megjegyezni, hogy ez utóbbi tanfolyam inkább célhozvezető, mert a kereskedelmi pálya már túl van zsufelva női alkalmazottakkal.

Régen foglalkozunk a jelzett tervek megvalósításával, de mindannyiszor óriási akadály gördült elénk: iskolánk szűk helyisége, mely már-már alig elég még növendékeink befogadására is! Ujabban a megye kulturális haladását szíven viselő lelkes főispánunk, méltóságos Széll József ur is érdeklődött iskolánk továbbfejlesztésének ügye iránt, a kir. tanfelügyelő ur pedig átiratban hívta fel az igazgató-ságot az iskola betetőzését célzó munkálatok előkészítésére, ill. megkezdésére.

Mivel kilátás van arra, hogy iskolánk a közel jövőben új, kényelmes otthonába költözik át s mivel e tanfolyamok csak azon esetben állíthatók fel, ha kellő számú tanuló jelentkezik, illetve azok látogatottsága biztosítva van, tájékoztató közléseimet — az ide vonatkozó minisz-

teri rendeletek alapján — legközelebb a női kereskedelmi tanfolyammal kezdem meg.

Botta Anna.

Curia Alsó Porumbakiensis.

Melléképületek.

A régi udvarházhoz régebbi időben számtalan melléképület is tartozott. Az öreg konyhát említettük. A nagy konyha mellett van még a „kis konyha“ is. Magát a kis konyhát nem használták, ez kitűnik abból hogy „nagy hosszú asztalokon szaradorra letéve magyaro hagymat cub. 3. Tok hagymat cub. 4“ találtak. Természetes, ha sok vendég volt, ott is főztek, mert volt még a konyhán „egy hus vagó bik fa szek“ „két szál deszkából való egy hosszú szék“ „egy födeles kád, melly fedeleknek fa hevederei öröges lecz szegekkel vadnak foglalva. „A világosságot a konyhán levő négy ablak szolgáltatja.

„Az eleb megirt kis konyharól fordulvan délre az filegoria fele vagyon tölgyfa talpokra csinálva az mosók számára... S itt igen érdekes kiolvashatatlan irás van. A kis konyhat — ugymond — ex fundamento az az Dominus praedeccessor R. f. m. csinálta. Nagyon nehéz eligazodni rajra. A fogarasi uradalom mint tudjuk állandóan az erdélyi dejedelmek birtoka volt. II. Rákóczy György 1643. tavaszán itt töltötte a boldog mézes heteket.

A birtok II. György fejedelem halála után is a Rákóczyak kezén maradt, mert hiszen az erdélyi rendek 1652. febr. 12. a fiatalon elhunyt Rákóczy Zsigmond halála után, „azon törvénynek, mely gyermek megválasztását tiltja, felfüggesztésével, a hét éves Ferencet fejedelemmé választák.“ Tényleg azonban sohasem volt fejedelem. A birtok tehát egész 1680-ig a Rákóczyak kezén volt, s csak akkor adták át Apaffy Mihálynak. Csodálatos talán a dologban az, hogy a

Vasuton és műteremben.

(Pia Fraus.)

— A „Fogaras és Vidéke eredeti tárcája. —
Írta: Halmy Gyula.

Ott ültem a déltiroli Bozentől északra egy óra járásnyira, hatalmas sziklatömbökön ég felé emelkedő Raffenstein várrom déli sarkában... és miután szemeim már eléggé kiélveztek magukat a festői vidék, az élénk város, a pompás hegyecsoportok, az istenáldotta völgy, az abban távolról fölesillanó Etsch-folyó szemlélésében: akkor leheveredtem a hatalmas borostyántörzs mellé, mely a várromnak ezt az oldalát gyönyörű szőnyeggel vonja be. És a borostyán levelek tündérregét susogtak nekem a szépséges várkisasszonyról, meg az ő szerelmes lovagjáról. Meséltek nekem ragyogó időkről, ragyogó hűségéről... Ah, be szép volt az a regé!

Felugrottam, hogy az álmodott mese vázlatát feljegyezzem. A mint naplóm az

omladozó falra rátettem és fölpillanték: szemeim — ott lent völgyben a Meran felé igyekvő vonatra estek. Hah! egy gőzmozdony és az én lovagregém! Ez felébresztett az álmodozásból. Ugyan mit keresne a szépséges várkisasszony a gőz és a villám korában? Most bizonyára fürdőre utaznék a gyorsvonaton! A gyorsvonaton? Ah! szépséges várkisasszony! talán én már találkoztam is veled?...

... Hogy is volt csak?

*

Ugy történt, hogy a szomszédos megye székhelyére kellett mennem valami hivatalos dologban, a komor szeptember hónap végén.

Mikor otthon beszálltam a gyorsvonatba és megláttam a füstös fülkében szundikáló két darab vigécet: kétségbe kezdtem esni a fölött, hogy mit csináljak a komor szeptember hónap 26-án, három óra hosszáig tartó utazásom alatt a füstös fülkében szundikáló két darab vigéc között, kik ha fogpiszkálóban

nem, ugy bizonyára burgonyában, avagy mogyoróban utaztak, mert Istenemre! olyan alakok valának, mint két fogpiszkálóba szurt burgonya tetejébe helyezett mogyoró.

Minthogy pedig a legöregebb fogpiszkálók sem emlékeznek arra, hogy ők valaha hajlamaiban lettek volna (demokrata vagyok!) minthogy továbbá a burgonyát megvetem, a mogyoró iránt pedig határozott ellenszenvvel viseltetem: nagyon érthető, hogy mihamarabb igyekeztem a kupé szellős folyosójára kimekűlni.

Itt kikönyökölve megbámultam a csillagos eget s jobb szórakozás hiányában — szivarra gyujtva — el kezdtem a csillagokat számlálni s ahány csak volt az égen, mindegyiktől sirva kértem: Minek is van szerelem a világon?

Válasz nem jött, de a 77-ik csillagnál jött e helyett nagy hirtelenséggel olyan szélrohám, mely eszembe juttatta a 77-ik öreg-

ENERGIN

EGY EGÉSZ DOBOZ ÁRA 2.50 KORONA.

Kapható a gyógyszerárakban, de biztosan az

ENERGIN vállalatnál **PÉCSETT**,
mely 6 dobozt bérmentesen szállít.

Leghathatosabb és legizletesebb hizlaló és vértisztító szer!

Számos előkelő orvostanár és szaktekintély által kitünő eredménnyel kipróbálva!

Gyermekeknek: Siettetni a járást és fogzást, eloszlatja a mirigyeket és az ótvart — biztosítja a csontok és izmok ép fejlődését — javítja és rendezi az emésztést.

Felnőtteknek: Utólérhetetlen vértképző, gyengélkedőknél erősítő és mirigyoszlító szer, — mellbajosoknál megszünteti az izzadást és elősegíti a gyógyulást.

hites assessor Rákóczy címeit nem igen írja ki, de érthető is, mert hiszen ő I. Rákóczy Ferencet soha nem tartották tulajdonképeni fejedelmének; igaz ugyan, hogy meg volt választva, de nem volt soha megerősítve, — 1681-ben halt meg 31 éves korában.

Folytatva a leltárt a „kertben való Filegoriára“ bukkunk. Nagyon szép lehetett, mert azt mondja róla „cifrán épített Filegoria“, — környös környül pedig parkanyosan van bevezetve. — Allatta pedig nagyon tő, melynek vize a kis konyha megyen által. A filegoriának tornáca is nagyon, benne kicsepetlen mák kőkorsókban, mázos fazekok 20. mazatlan feddő 4.

„Innen eled mozdulván nagyon . . . szal deszkából felrakva egy supos fődél alatt egy Uj szekor szin. „Ezen alól mindgyarast nagyon . . . tölgyfa oszlopokra csinálva egy kisdén borona ház. Ebben a házban van 1 drb. hosszú paraszt fogas, hat hosszú új asztal ibidem haron üveges tőkökben tavalyi sós tarkony veder 1. ez idei sós tarkon üveges tőkökben vd. 1. Gyöngyvirágos ecetbor nagyon vd $\frac{1}{4}$. üres üveges palaczk, egy öreg mosár, Ugorkanak való üres üveges tőkök no 15.

Innen az udvarházak felé folytatták utjukat, — találtak benne 400 zindelyt. A virágos kertben az ablak alatt vadnak 19. bokor borostyán fák „azontul három szakaszban levő táblákban rosák. A patakoskán tul, tiz oltványok vadnak de nem tudták azokat felismerni.

Innen visszatérve az „ebédlő palotát“ leltározták.

Az ebédlő palota elég szerény berendezésű volt „Nagyon az palotában, egy hosszú asztal, item mas kisebb asztal, egy deszkas nyoszolya. Az fal mellett négy darab béllét pad szekek, karszekek no 4.

Az ebédlő palotából bejutunk az „urnak házába“; berendezése egyszerű, „belül nagyon jobbra téglából felrakott tűzhelyen egy új zöld mázos kemence, nagyon hat asztal, harom

darab béllét pad szék, egy karszék.“ Az urnak háza után még egy szoba van, egy zöld mázos kemencével és egy béllét székkel. Ezenkívül van még négy szoba, ugyanilyen vagy valamivel hiányosabb felszereléssel.

A pince vagy inkább az éléskamra már sokkal érdekesebb: „ezen házban találtak egy hat soros álláson oh és új szallónak modo sequenti:

Van összesen 31 oldal szalona és pedig 4 drb ó; sulya 252 font; új szalona 27 drb, sulyuk 1277 font.

„Ezekon kívül vadnak soldorok no 51, mellyek az meresben az szallónaknak számához tudottanak.“ Háj in glomo no 85. sulya 400 font; orja fejdőtől no 10. Disznó fő no 5. Keresztesont no 2. Soldor no 9. Disznóláb no 47. A turó puttonokqan lan lerakva és pedig 643 fejős juhok és 23 fejős kecskék után összesen 34 putton, sulya 3155 font; 6 turó fa puttonokban 1089 fontot. „Töm-lökben való o turokat találtak, melyeket börtöstül merettünk“: összesen 696 fontot.

Ami a sajtokat illeti ó őszi sajt található in summa 250 font. A fal mellett van egy szekrény olvasztott hájjal tölgyfa átalog, melyben nagyon kölös kása metr. 3. A következő szoba tele van mindenféle gazdasági szerekkel, találtak ott: juh fejő vedert, cseber, turonak való üres puttonok, padszékek, polcok, gyertya béknek szapult fonalat, vászon és gyapju zsakokat, buza szárasztó lepedőket.

„Egy masalo fa kumpana nyolc vas-karikával az folyul által járó vas szögekkel együtt; Ugyan itt vadnak két kisebb szerű hus és turo mérő kumpanacsák is no 2. A kőházhoz van ragasztva egy kisebb épület ahol, amelyet „eczetes háznak“ neveznek, mellyen belül nagyon két darab kőso no 2. Ibidem nagy sakokban fenyő mag cub. 2. Egy skatulyában gyertya béknek való gombolyag 4 font. Ugyan ezen házban vadnak álláson és asztalokon Eczetek Bor eczet 14 veder Alma eczet 20 veder.“

Az udvarháznak legszükségesebb kelléke a kut.

„Ezen házon kívül nagyon Patak kőből fel rakot négy ölni mélyességű egy kut, melynek tölgy fából fol vett gargyazattja jó, azontul pedig az sütő folé menő csatornaja deszkával nagyon belelve; ezen kútnak le vom genyi, ágasa es az gemnek vegibe való le vom rudjat az közepin vassal foglaltak össze, melyhez tölgyfa vas abroncos vider a hoz foglaló rudjuknak végibe való vas fülével és foganttyuval edgyütt mind jók.“

(Folytatjuk.)

Dr. Zalal János.

Vármegyék új beosztása.

Egyes lapok befejezett tényként hirdetik, hogy legközelebb a parlament elé kerül az általános választói jogról szóló törvényjavaslat. Andrassy Gyula belügy-miniszter azonban első sorban a vármegyéket kívánja újból beosztani és ez által — ahol csak lehetséges — a magyar többséget biztosítani.

Az erdélyi vármegyék új beosztását a következőkben tervezi a belügyminiszter:

Az erdélyi részeken a mai 15 vármegye helyett, amelyek közül 4 magyar és 12 oláh többségű, az új beosztás szerint csak 10 vármegye lenne: 5 magyar, 4 oláh és 1 német többségű. A magyar vármegyék a következők volnának: 1. Háromszék—Brassó vármegye Brassó székhellyel és állana a mai Háromszék-ből, a miklósvári járás leszámításával, Brassó megyéből, az alvidéki járás leszámításával és Fogarasmegye törösvári járásából (214.000 lélekből 129.000 magyar, 61.000 oláh); 2. Csikmegye,

apámat s e mellett mind arcomba csapta a lokomotiv füstjét.

Bekapom a fejem s ez alatt kiejtem kezemből a drága szivaros szópókámat, a mit a gráci őz diszített, azért volt oly gráciöz. Szervusz szivaros szópóka!

Dühömben némán meredtem a folyósón pislákoló lámpa bizalmatlan világába. Majd elkezdtem a szük folyósón „alá s felezni“ busmogorván, mint amaz emlékezetes orosz-lán a Petőfi költeményében, a kinek végtelen birodalom helyett adának egy kis ketrecet és ennél fogva nem bírja elérni a fa sudarát.

Ilyen hangulatban áttekinték egyszer a kupé végén levő ablakon a szomszéd kocsi s megpillantok folyosóján egy igéző angyal-arcot göndör szőke fürtök selyem keretében. Teringettét! Murillo bemázolta volna szégyenletében e kép láttára összes angyalfejeit a híres vásznakon. De mit nekem Murillo, mit nekem a szivaros szópóka és mit nekem a sivatagok összes orosz-lánja, ha az eget nézhetem gyönyörű kék szemek tiszta tükrében!

Megfigyelő álláspontba helyezkedtem.

„Ó“ egy fülke ajtójának támaszkodva épen felém fordította arcát. A lámpa világa reá sütött és én láthatám, mint mozognak cseresnye ajkai, a mint az előtte és oldalánál álló két fiatal emberrel beszélgetett.

Ah, uraim! Látták már a hajnalpirt, a liliumfehérjét és az ég kékjét harmonikus tökélyben egyesülten? Én láttam Mezőtúr és Pusztá-Poó között a gyorsvonal két ablakán keresztül.

Ah hölgyeim! Van fogalmuk Tantaluz ur mesés kinjairól? Én átéltem azokat Mezőtúr és Pusztá-Poó között.

... Mit tegyek, hogy figyelmét magamra vonjam?

Mezőtúr és Pusztá-Poó között találó-konyak az emberek: — mivel nem volt trombitám, hát énekelni kezdtem a Szekingeni trombitást, merész átmenettel a Lili-keringőbe csaptam. De midőn láttam, hogy hangszálaim erőteljes rezgő mozgásai nem lehetnek szerencsések a bájos ismeretlen fülecskéjének dobhártyáscskáját érinteni! végső erőfeszítéssel, a legrettentőbb hangokon kivágtam a Hoffmann meséből azt az ekeseredett takust, melyet a vidéki Hoffmannok a bábu leány összetörése után üvöltöni szoktak: „masina vót hát!“ — a mi, tekintettel a gőzmozdonyra, legalkalomszerűbbnek tetszett előttem. Minő hatás! Először és kevésbé:

A két vigéc rettentő sejtelmekkel ugrik elő a fülkéből. Ordítanak kiabálnak a konduktor után, vasuti szerencsétlenséget emlegetnek, míg én határozott hangon ki nem jelentem, hogy nincs itt semmi baj, csak én szavaltam az „Örült“ tet Petőfőtől. A vigécek

meg akartak lincselni, de jelentős kézmozdulatom hatása alatt visszahúzódtak az ülőlyukba s valószínűleg a rólam szerzett gondolataikat igyekeztek csoportosítani.

Minő hatás! Másodszor és főleg:

A bájos ismeretlen föltekintett és észrevett. Feszülten szegeztem a szememet a hölgy arcára, miközben majd szétszakadt a fejem azon való nagy törődésben, hogy mitévő legyek?

Mondtam már, hogy Mezőtúr és Pusztá-Poó között találó-konyak az emberek. Hopp! Megvan!

Elővettem a jegyzéknaplómat, mely nagyságára körülbelül megfelel a festők vázlatkönyvének. Elhelyezkedtem én is a lámpa alá s egy pillanatra sem vettem le tekintetemet a hölgyről.

„Ó“ mindinkább kezdte észrevenni érdeklődésemet s eleintén nagyobb időközökben, de később — midőn megbizonyosodott arról, hogy itt álhatatos bámulóval van dolga — szaporábban is jutalmazott elbűvölő tekintetével.

Még egy gondolat! s mozgatni kezdtem ceruzámat a jegyzéknaplóm épen kinyitott lapján, mintha vázlatot vennék föl acrképéhez.

(Folytatjuk.)

amelyhez a mai Csikmegye és Marostorda régi felsőjárása tartoznék (160.000 lélekből 120.000 magyar); 3. Udvarhelymegye, amely állana mai területéből, leszámítva Marostordával határos északnyugati részét, Nagyküküllő kőhalmi járásából, Fogaras sárkányi járásából, Brassó alvidéki és Háromszék miklósvári járásból (173.000 lélekből 106.000 magyar); 4. Marostordamegye, amelyhez tartoznék a megye mai területe a régi felsőjárás leszámításával, továbbá Marosvásárhely, Udvarhelymegye határos része (35.000 lélek), Kisküküllő erzsébetvárosi, dicsőszentmártoni és radnóti járásainak keleti fele, Tordaaranyos tordai és marosludasi járásainak keleti része, Kolozsmegye tekei, mezőirményesi, nagysármási járásai egészen és a mocsai járás keleti nagyobbik része, Szolnokdobokából a békési járás délkeleti része és végül Besztercenaszód besenyői járasa (376.000 lélekből 180.000 magyar, 169.000 oláh); 5. Kolozsmegye, amelyhez tartoznék a megye mai területe, leszámításával a Marostordához csatolt résznek és az almási járásnak, továbbá Kolozsvár, Szolnokdobokából Szamosujvár és a szamosujvári járás délkeleti része. Tordaaranyosból Torda városa és a tordai járás nyugati magyar jellegű része és az alsójárai járásból Torda-Szentgyörgy (221.000 lélekből 111.000 magyar, 110.000 oláh.)

Oláhtöbbségű vármegyék volnának:

1. Szeben—Fogarasmegye, amely állana a Szebenmegye mai területéből, a fogarasi és alsóárpási járásból, valamint Alsófehérmegye vizaknai járásából Vizakna városával együtt (242.000 lélek); 2. Hunyadmegye (a mai terület és aradmegyei nagyhalmágyi járás 325.000 lélekkel); 3. Alsófehérmegye, a mai terület a vizaknai járás leszámításával, Tordaaranyos fönmaradt része, Kisküküllőmegye hosszúasói járasa egészen, valamint a dicsőszentmártoni és radnóti járasok nyugati része 338.000 lélekkel; 4. Beszterce—Dobokamegye, Dés szék-hellyel, a mai terület, leszámítva az átkapcsolt részek és Kolozsmegye almási járasa 317.000 lélekkel.

Viszonylagos német többségű vármegye volna Nagyküküllő, amely állana a megye mai területéből, az Udvarhelymegyéhez átkapcsolt rész leszámításával és a kisküküllőmegyei erzsébetvárosi járás délkeleti részéből meg Erzsébetvárosból (131.000 lélek.)

*

Amint látjuk, az új beosztás szerint öt kis vármegye: Brassó, Fogaras, Kisküküllő, Besztercenaszód, Tordaaranyos a szomszéd vármegyékbe olvad be, a székely vármegyék területe jelentékenyen megnagyobbodik és így a magyarság nagyszámu idegen elemet köt le, a leg-

nagyobb vármegye (Marostorda) magyar lesz és a székely megyéket a magyar többségű Kolozsmegye összeköti a Királyhágón innen fekvő magyar megyékkel.

A négy oláh vármegye közül háromban: Szeben—Fogaras, Beszterce Doboka és Alsófehérvármegyékben a magyar német kisebbség igen jelentékeny és politikai, meg a gazdasági uralmat a kezében tartja. Csupán egy vármegyében (Hunyad) gyöngébb a magyarság arányszáma, de itt is nagy anyagi és szellemi erővel rendelkezik.

Fogaras városának tulajdonképen az felelne meg ha magából Fogarasból egy önálló választókerületet alkotnának, hogy mi teljesen függetlenül, szabadon választanánk önmagunknak képviselőt s nem úgy, mint most. Ha földarabolnának — ami ez időszert csak terv, — akkor hiába küzdöttünk, fáradoztunk, mert elveszitenénk a már meglévő alkotásainkat is nem lévén kedvünk a folytonos progresszióhoz, lassan-lassan sülyednénk visszafelé azon a lejtőn, amelyen évekként ezelőtt állottunk. A mi speciális érdekünk tehát csak az lenne, hogy maradna meg ez a fenti földarabolás örökös tervnek.

S mint illetékes, megbízható forrásból halljuk is ez a terv nincs fölveve a jelenlegi kormány büdzséjébe, tehát csak hallucináció az egész. Ugy legyen!

—ő.

H I R E K.

— Főigazgatói látogatás. K. Walther Béla, a nagyszebeni tankerület új kir. főigazgatója folyó hó 26-án este érkezett városunkba, hogy az áll. főgimnáziumban a szokásos látogatásokat megtegye. Az állomáson Major Károly dr., főgimn. igazgató fogadta a főigazgatót, 27-én reggel pedig az igazgatói irodában az egész tanártestület tisztelgett a tankerület új főnökénél. Ez alkalommal Major Károly dr. nagyon szép, magas szárnyalású beszéddel üdvözölte a főigazgatót s kérte az intézet iránt jóindulatát s becses pártfogását. Walther főigazgató a meleg-hangu szavakra még melegebb hangon válaszolt s a tisztelgés folyamán kijelentette, hogy nem fellebbvalója, hanem barátja és munkatársa akar lenni a tanári karnak. 27., 28., 29. és 30-án átvizsgálva az egész intézetet, az előadásokat, gyakorlatokat, szertárakat stb. tapasztalatait nagy gyakorlottságra valló tudással közölte a tanári karral. Az intézet kiváló vezetése felett elismerését fejezve ki, f. hó 30-án este távozott körünkől, a legrokonszenvesebb bonyomást hagyva maga után. Walther főigazgató rátermett pályájára, nemcsak nagy tudású, de rokonszenves megjelenésű, kiváló férfiú és így sok reményt fűzhetünk munkájához, ami, hogy évtizedek hosszú során át eredményesen folyék, öszintén kívánjuk!

— **Matiné.** Ma, május 3-án délelőtt 11 órakor lesz az áll. főgimn. matinéja a vármegyeház nagytermében. Erre a kitünő műsorral rendelkező, érdekes matinéra ezuton

is felhívjuk közönségünk b. figyelmét, már annyival inkább is, hogy a kulturális célra való tekintettel meghívókat csak nagyon korlátozott számban lehetett kibocsátani, nem akarván a kiadásokat szaporítani. Ezuton is meghívja tehát a rendezőség a nagyközönséget és mi reméljük, hogy fejlődő intézetünk életében előforduló minden egyes mozzanatot érdeklődéssel kísérő közönségünk ezuttal is tömeges megjelenésével mutatja majd ki a főgimn. iránt érzett rokonszenvét. Annyival inkább remélhető a nemzetiségi különbség nélkül való megjelenés, mert hiszen fainak a nemzetiségi tekintet nélkül szerepelnek és fognak részesülni a jótéteményekben, kötelességünk tehát pártolni az intézetet. A kitünően összeállított műsor a következő: 1. Nyitány. Edelweiss Gärtner L.-től. Előadja a főgimn. zenekara. 2. Ruttkai György „Sététség“ című drámájának II-ik felvonásából a 8. és 9. jelenetet szavalják: Györfő István VIII. o. t. mint Váry; Herschdörfer Hugó V. o. t. mint Andor; Neumann Jakab VIII. o. t. mint Bognár és Salomon János VIII. o. t. mint Veres. Tájékoztatóval bevezeti Balkányi Jenő VIII. o. t. 3. A zene. Legercrantztól, éneklő a főgimnázium énekkara. 4. Felolvasás. Tartja Krebsz Ernő főgimn. tanár. 5. Hegedűszóló: Alföldi bucsuhangok, Kéler Bélától. Előadja Thierfeld Mór VIII. o. t. 6. Bajos Jeremiás. Vigmonológ, írta Gabányi. Szavalja Comsa György VIII. o. t. 7. Dalra fel. Abt Ferencről, éneklő a főgimnázium énekkara. 8. Magyar induló, Sebortól. Előadja a főgimnázium zenekara.

— **Szabad Liceum.** Tegnap, e hó 2-án volt az ötödik előadás, Reider Béla rajztanár tartotta „az olasz festőművészet fejlődése“ címen vetített képekkel, nagy érdeklődés mellett, nagy sikerrel. Még egy ilyen előadás lesz május 9-én, amelyen a villamos sugarakról tanít Kaufmann György dr. és ezzel az ezidei előadások befejeződnek.

— **A gyermeknap.** Hogy a helyes vezetés és irányítás mellett mire képes Fogaras, azt világosan megmutatta a tavalyi és idei „gyermeknap“. Tavaly 17 korona adománynyal szégyenkezett Fogaras a Gyermekvédő Liga évkönyvében, ez évben 961 kor. 49 fillérrel fog szerepelni. És hogy ez így van, egyedül Széll József főispánnak az érdeme, aki minden alkalmat megragad, hogy jószívét, igaz hűségét és minden szép és jó iránt érzett szeretetét kimutassa. Ez alkalommal is közismert tevékenységével oda hatott, hogy a nemos célra ezer koronát gyűjtött össze, amiből a kiadások levonásával 961 kor. 49 fillér maradt tisztán a Ligának. Amidőn ezt regisztráljuk lehetetlen, hogy örömmel ne fejezzük ki a fölött, hogy megyénk ilyen vezetőt kapott, aki mindenben a jó és szép felé vezet meggyét és akit egyéniségében rejlő szeretetreméltósága, hazafisága és lelkiismeretes szorgalma egyenesen predestináltak az elhanyagolt megye élére. A gyűjtésről szóló kimutató a következő: Schneider I. és társa 40 K, Fleissig testvérek és Tsa Taglicht 30 K, Stoff Péter 25 K, Fogarasi takarékpénztár r. t., „Furnica“ takarékpénztár r. t., Fog. előlevezési egyesület, Schul Henrik 20—20 K, Novák János 15 K, Kühn Mihály, Wazek Adolf, Hermann János, Gerendi Mór, Neumann Lipót, Bicsérdy N., Pichler János, Thierfeld Lipót, János I. 10—10 K, Thierfeld Dávid, Roth Henrik, Radu E. 6—6 K, Leschner Ágoston, Roth Vilmos, Szöts István, Balthes Károly, Peia János, Sorea

György, Walther István, Steinburgi P. Frigyes, Borsai Ferenc, Licht Lipót, Hirschhorn Mayer, Rosenbaum József, Chiba Károly Frigyes, Krempels János, Wolff Mihály örökössei, Wolf M. János, Neumann testvérek, Enkelhardt Henrik, Hirschhorn A. és társa, Hodis Gyula 5—5 K, Neumann Izsák, Welter János, Müller Károly, Zsombory Ignác, özv. Goldberger Samuelné, Berkó P. Adolf, Kaufmann H. Bernát, Freund Mór, Schmidt Adolf, Keszenbaum Vilmos, Guiszt Péter, Fleissig Jakab, Nehrer Sándor, Fleischmann Hermann 4—4 K, Borsai Géza, Keszenbaum Mór, Ehrenwald Mór, id. Vogel Manó, Streza Traján 3—3 K, Krausz Sámuel, Welter János, Scholcz Ferenc, özv. Farkas Bernátné, Reiner János, Höhr János, Barna Pál, Hartmann Károly, Szentgyörgyi testvérek, Löffler Adolf, Varga Elek, Totoiu János, Schmidek Mózes, Halbreich Izidor, Dr. Kontsveller Károly, Gebauer Vilma, Burlea Miklós 2—2 K, Krempels Sámuel 1 K 20 f, Hatiegan János, Manisor Luka, Halbreich Simon, Schul Ábrahám, Krammer Mihály. Pál Mariska, Szabó Tóth Erzsébet, Schumann Károly, Creciu I., Sarscher Adolf 1—1 K, Fogarasi állami főgimnázium 33 K 02 f, Vajdarecei községi iskola 27 K, Fogarasi állami polgári leányiskola 17 K, 86 f, Kucsuláti állami elemi iskola 14 K 43 f, Fogarasi ág. ev. elemi iskola 13 K 44 f, Felsőárpási gör. kel. elemi iskola 12 K 34 f, Zernesti állami elemi iskola 12 K 20 f, Fogarasi református elemi iskola 12 K 92 f, Alsóárpási állami elemi iskola 8 K 64 f, Fogarasi izraelita elemi iskola 6 K 72 f, Töresvári állami elemi iskola 5 K, Alsócsai állami elemi iskola 4 K 64 f, Fogarasi állami elemi iskola 3 K 68 f, Fogarasi gör. kath. elemi iskola 3 K 10 f, Földvári gör. kel. elemi iskola 2 K 10 f, Nagyberivoji községi elemi iskola 2 K, Szkoréj községi elemi iskola 2 K, Hurézi gör. kel. elemi iskola 1 K 20 f, Gyermekvédő liga részére rendezett „Matiné“-ből befolyt 365 K. Összesen: 961 K 49 fillér.

— **Hangverseny.** Lapunk 16-ik számában megemlítettük, hogy a Fogarasi Magyar Dalegylet idei I-ső rendezés hangversenyét május 9-én rendezte. Most arról értesülünk, hogy a szabad liceumi előadás miatt a hangversenyt május 10-ére tűzték ki. Olvasóinkat erről értesíteni kívántuk s minthogy a műsorról is tudomást szereztünk, azt is közöljük. A műsor a következő: — 1.) „A szeretet.“ Szövegét írta: Suján.zky Antal, zenéjét szerző: Goll János. Éneklő a vegyeskar. 2.) „Gavotte.“ Issugmantól. Előadja a műkedvelők zenekara. 3.) a.) Grieg: Poème erotique; b.) Schumann — Liszt: Ajánlás (szerelemi dal); c.) Székely Imre: XIV. Magyar ábránd, zongorán előadja Papp Jenő ur. 4.) „A rózsák temetése.“ Szövegét írta: Váradi Antal, zenéjét szerző: Gaál Ferenc. Zenekísérettel éneklő a férfiak. Ugyanabban a dalban előforduló szoprán szólót éneklő: Madácsi Gyuláné urhölgy. 5.) a.) „A tengeren.“ Schuberttől; b.) „Loin du ball.“ Gilberttől; előadja a műkedvelők zenekara. 6.) Zongora kísérettel a dalegyleti nőikar fog egy igen kedves darabot énekelni. 7.) „Órváltás.“ Induló, előadja a műkedvelők zenekara. Alkalmasabb hely hiányában a hangverseny a Lauritsch-féle szálló nagytermében lesz, de az eddigi szokástól eltérőleg, a táncmulatság elmarad. Ez a körülmény a táncolni vágyó ifjúságra valószínűleg kellemtelenül fog hatni, de vigasztalódnak azzal, hogy más városok hangverseny állandóan

táncmulatság nélkül tartatnak s ideje, hogy Fogaras e téren is haladjon s az intelligens városok közé sorakozzon. Különböztetve a kiváló zeneiről műveiből összeállított műsor s a dalegylet kettős énekara és a zeneműkedvelők előadása nagyon is megérdemlik a pártfogást s hisszük, hogy a hangversenyt a dalegylet nagyszámu, díszes közönség részvétele mellett tartja meg.

Riporter. I.

— **Kiss szerencsése Nagy!** Miért legnépszerűbb a 3 szó az egész országban? Vegyen egy sorsjegyet a Kiss bankházban, akkor meg fogja tudni! A Kiss bankház nagy előnyöket nyújt a közönségnek, eddig annyi milliót fizetett ki készpénzben t. vevőinek, hogy ma hazánk legnépszerűbb osztálysorsjegy főelárúsító helye. Huzás már május 21-én! Ajánlatos t. olvasóinknak, hogy tegyenek szerencsekísérletet és vegyenek a teljesen megbízható és előzékeny Kiss Károly és Társa bankházában, IV. Kozsuth Lajos utca 13. sorsjegyet, mert Kiss szerencsése Nagy!

— **A Fogarasi Iparos Ifjúság Önképző Egyesülete** folyó hó 26-án tartotta tisztújító közgyűlését. A közgyűlés a volt tisztikarnak, különösen Sebők Samu m. kir. főgimnáziumi tanárnak, mint elnöknek az eddigi fáradságos munkásságáért jegyzőkönyvi köszönetet fejezett ki. Az új tisztikar és választmány tagjai a következők: Elnök: Gábor Dániel áll. isk. tanító. Alelnök: Kovács József polgártársunk. Jegyző: Csákány József. Pénztárnok: Barna Pál. Ellenőr: Sebestyén Károly. Gazda: Vecsei Lajos. Választmányi tagokká megválasztottak: Rozenbaum József, ifj. Fülöp Mihály, Lakatos Mihály, Péterffy Sándor, Ságó József, Szöcs József. — Az egyesület nagyon is szűk anyagi viszonyai miatt Gábor Dániel elnök az egyesület helységetül két szobát bocsájtott 4 havi időtartamra ingyenesen az egyesület rendelkezésére.

— **Színészet.** Fehér Károly színtársulatával f. hó 19-én, húsvét első napján kezdte meg Szépvízen előadásainak sorozatát: „A varázskeringő“-vel. Hétfőn meg a „Bernát“ került színre. A közönség igen szép számmal jelent meg.

— **Az államszegély felosztása az erdélyi református egyházmegyékben.** Az erdélyi református egyházkerületi közgyűlés határozata alapján a három milliós államszegélyből az erdélyi református egyházmegyék következőképpen részesültek: I. Orbai 800 kor. Kézdi 800 kor. Erdővidéki 800 kor. II. Gy. Fehérvári 1000 kor. Nagysajói 1000 kor. III. Dési 1200 kor. Hunyadi 1200 kor. Kolozsvári 1200 kor. Széki 1200 kor. Nagyszobeni 1200 kor. Küküllői 1200 kor. IV. Sepsi 1400 kor. Görgényi 1400 kor. Kalotaszegi 1400 kor. V. Udvarhelyi 1600 kor. Nagyenyedi 1600 kor. VI. Marosi 2000 kor. Sz. szolnoki 2000 kor. Összesen 23.000 kor.

— **Tomeges állami iskolák szervezése Hunyadvármegyében.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter 51 állami iskola szervezését határozta el Hunyadvármegye területén. Ezen iskolák közül évenként 8—10 fog felállíttatni egymással kapcsolatos sorozatokban. Első rendű szervezések alá jönnek a marosmenti községek és Déva vidéke, továbbá a Sztrigy és Zsil menetén levő községek, Vajdahunyad vidékén és a Fehérkőrös mentén fekvő községek. Előnyben részesülnek azon községek, melyek az iskolák megfelelő elhelyezéséről gondoskodni hajlandók s melyek az évi 24 koronás fenntartási díj viselését elvállalják.

Ezzel a megye tanügyének rendezése nagy haladással fog előbbre jutni.

— **Magyar otthon.** Elsőrangú penzió a város központján. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett szobák külön bejárattal, villanyvilágítással. Részélyak, fürdők, kitűnő konyha. Olcsó árak. Főherceg Sándor utca 30. sz. Budapest.

^ Most jelent meg a „Budapesti Ujságírók Almanachja“-nak 1908. évi kötete, az ujságírók özvegyeinek és árváinak segítő-alapja javára. A kötet tartalma, a magyar bohámvilágot mutatja be; az írók, ujságírók, a poéták, a festők, a szobrászok, zenészek, színészek világát; a legkiválóbb írók írták, köztük: Herzog Ferenc, Mikszáth Kálmán, Molnár Ferenc, Somaházy István, Eötvös Károly stb., stb. A 600 oldalas, díszes kötetben igen sok rajz, karikatura s egyéb illusztráció van. A kötet szerkesztője Szerdahelyi Sándor, a „Pesti Napló“ szerkesztője. Kiadja a „Budapesti Ujságírók Egyesülete“, melynek ez az egyetlen kiadványa. A könyv igen olcsó: 12 kor. és a legszebb ajándék. Megrendelhető Thierfeld Dávid könyvkereskedésében.

^ **Új és olcsó hangjegy-beszerzés.** Szives figyelmébe ajánlom a Fogaras és vidéki zenekedvelő közönségnek az újonnan megjelent és nálam kapható „Edition Europa“ című hangjegy-gyűjteményt, mely a legelőkelőbb zeneszerzők munkáit foglalja magába. Füzetenként 24 fillér. Kapható: Thierfeld Dávid könyvkereskedésében.

^ **A légzőszervek** vannak éghajlatunknál fogva mindennemű betegségeknek (megtámadásnak) legjobban kitéve s így legtöbb esetben szorulnak orvosi segélyre. Szükséges ennélfogva ezen betegségek ellen hatásos gyógyszert alkalmazni, és úgy az orvosi kar, mint a szenvedő emberiség örömmel fogja üdvözölni, hogy sikerült a „Sirolin Roche“ nevű creosot készítményt előállítani, amely a légzőszervek összes megbetegedésénél legjobbnak bizonyult s úgy a súlyosabb, mint pedig a könnyebb természetű hurutos bántalmakat aránylag a legrövidebb idő alatt megszüntette. A „Sirolin-Roche“ csökkenti a köpetet, emeli az étvágyat és megszünteti az erőcsökkenést, amellyel ezen szer igen kellemes ízű és nélkülöz minden méregtartalmat. „Sirolin-Roche“ kapható minden gyógyszerárban.

△ **Orvosi szaklapok** rendkívüli elismeréssel és behatóan ismertetik az „Energin“ csukamájolajcsokoládéval szerzett örvendetes tapasztalatokat. Így Prof. Escherich udv. tanácsos klinikáján kimutatták, hogy a készítmény ható anyagainak 94%-a megy át a vérbe és válik a szervezet hasznárá. Nem csoda tehát, hanem természetes jelenség ezen izletes csukamájolajkészítmény bámulatos erősítő és vértisztító hatása.

KÖZGAZDASÁG.

A triesti általános biztosító társulat (ASSICURAZIONI GENERALI)

f. év március hó 26-án tartott 76-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1907. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1907. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 917.014,396 korona 99 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 41.095.963 korona és 58 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 31.422.408 korona 19 fillérrel 264.156,507 korona 24 fillérre emelkedett.

A tőkebiztosítási ághoz, beleértve a betöréss- és tűkkörnyezet biztosítást, a díjbevétel 16.585,488,656 korona biztosítási összeg után 27.302,460 korona 49 fillér volt, miből 10.146,474 korona 45 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 17.155,986 korona 04 fillérre rugott, mely összegből 12.269,989 korona 32 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre

vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 113.331,852 korona 27 fillér.

A szállítámbiztosítási ágban a díjbevételek kitétt 3.921,627 korona 66 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.717,649 korona 06 fillérre rugott.

Károkként a társaság 1907-ben 37.472,589 korona 25 fillért és alapítása óta 899.042,935 korona és 20 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 173.248,760 korona 76 fillér esik.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 20.292,237 korona 37 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 6.300,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamirányozására alakított tartalék, 12.565,698 korona 89 fillér összegben, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással 1.266,538 korona 48 fillért tesz ki.

Az értékpapírok értéke 4.741,807 kor. 69 fillérrel ment vissza, de a vezetőség elővigyázata jolytán ez a veszteség az intézetet nem érinthette, mert az a 17.013,804 korona 74 fillért kitevő árfolyamtartalékból nyerhetett leírás. Ez a tartalék ma még mindig 12.565,698 korona 89 fillért tesz ki.

Különös figyelmet érdemel még az 1000 új intézeti részvénynek kedvezően keresztülvitt kibocsátása, melynek agió-nyereségéből 11.525,000 korona a matematikai életbiztosítási tartalékhoz csatoltatott.

Részvényenként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 292.979,592 korona 76 fillérről 323.629,347 korona 57 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések . . .	60.625,971 K 77 fill.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	26.668,849 „ 08 „
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	4.017,801 „ 92 „
4. Értékpapírok	209.404,916 „ 74 „
5. Tárcá váltók	842,350 „ 85 „
6. A részvényesek biztosított adólevelei	8.820,000 „ — „
7. Készpénz és az intézet kötetelése, a hitelezők követeléseinek levonásával	13.249,457 „ 21 „

összesen 323.629,347 K 57 fill.

Ezen értékekből 65,5 millió korona magyar értékekre esik.

Nyilttér.

E rovat alatt megjelent közleményért nem vállal felelősséget a Szerk.

Ujdonság!

Hogy a nagyérdemű vevőközönséget jó és megbízható óra- és ékszerárak düszválasztékban részesíthessem, szerény igényeim mellett csakis úgy érhetem el, ha azokat megfelelő árak és csekély jövedelem mellett szolgáltatom ki tisztelt vevőimnek.

Ezen lelkiismeretes eljárásomat azonban egyes figyelő rosszakaratulag arra magyaráztatta, hogy üzlettemmel Fogarasról elköltözködni szándékozom, — ami a valóságban teljesen nem felel meg, — mivel erős a hitem, hogy itt élnem és meghalnom kell.

Hogy tehát a nagyérdemű vevőimet kellő kiszolgáltatásban részesíthessem üzletemet a legnagyobb düszválasztéku óra- és ékszer tárgyakkal gazdagítottam, miért is tisztelt vevőim további pártfogását kérve maradtam

szolgálatra kész:

Rosenbaum József,
órák és ékszerész.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DÁVID.

Kiadó lakás.

Vadkert 2. sz. alatt
2 szoba és 1 konyha
kiadó.

Szám 2880—908. tkvi.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminiszter 1908. április hó 2-án 7840—908. I. M. VIII. sz. alatt elrendelte, hogy a fogarasi járásbíróóság mint telekkönyvi hatósághoz tartozó Galac község telekkönyveibe felvett mindazon ingatlanokra nézve a melyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. c. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése foganatosíttassék. E célból a helyszíni eljárás a nevezett községben 1908. évi június 15-én fog kezdődni.

1. Ennélfogva felhívom mindazokat, akik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel:

2.) Mindazok akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t. cikk 15. 18, az 1889. XXXVIII. t. c. 5, 6 és 9 §-ai értelmében szükséges adatokat megszerelni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek: és

3., azok, kiknek javára tényleg már megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Fogaras, 1908. április hó 13-án.

A kir. járásbíróóság, mint tkvi hatóság.

Nádudvary,
kir. járásbíró.

K Ö H Ö G É S !

Ki ezt figyelmen kívül hagyja,
— önönmaga ellen vétkezik. —

Kaiser-féle

Mell-cukorka

a 3 fenyővel.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva:
köhögés, elnyálkásodás és
rekedtség ellen.

4512 hitelesített bizonyítvány tanúsítja, hogy megtartják azt, amit ígérnek.

40 és 20 filléres csomagokban kaphatók:

Hermann P. János, Kontesveller Károly, Steinburgi Pildner Frigyes
urak gyógyszerésztáiraiban, FOGARAS.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmát, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arcát. A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcborét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Crème**-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, **ártalmatlan** és **arc minden tisztatlansága** (szeptől, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a felaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire sem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a **Margit-Crème** mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül **biztos** és **ártalmatlan** szert az **arc szépitésére** és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépitőszert a **Földes-féle Margit-Crème**, mely már 4—5 napi használat után teljesen átalakítja az arc borét, eltünteti a **szeptőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtakát, mitesszert, arc- és kézvörösséget.** Az arc ideális **szép, üde és ifjú** lesz s amellyel a Margit-Crème teljesen **ártalmatlan**.

Egy tégely ára **1 korona**, Margit-szappan **70 fillér** és Margit-pouder (fehér, rózsás és crème színben) **1 K. 20 fillér**. — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztáiraiban, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: **Földes Kelemen gyógyszer. Arad.**

Főraktár Fogarason:

Dr. Kontesveller Károly, Hermann P. János, Steinburg A. Pildner
gyógyszerészeknél.

Brilláns kékítő

KOCKÁBAN.

1 kocka elegendő
1 nagy mosáshoz.

Ezen **kékítő** fölülmul
minőségre nézve **minden**
eddig **kékítőt**.

1 kocka (4 fillér) egy
pohár langyos vízben
feloldva **kiadósabb mint**
egy üveg folyékony kékítő

Kapható minden fűszer-üzletben.

Főraktár Fogarason:

Thierfeld Lipótnál.

UGRON GÁBOR lapvezér.

MAGYAR NEMZET

a legolcsóbb függetlenségi 48-as napilap.

Cikkeit írják: **Ugron Gábor, Ábrányi**

Emil, Dr. Halász Lajos orszgy. képy.

Szerkeszti: **Lándor Tivadar.**

Előfizetési ár:

Egy évre . . . 16 K | Negyedévre . . . 4 K
Félévre . . . 8 „ | Egy hóra . . . 1,40 „

Egyes szám ára 2 krajcár.

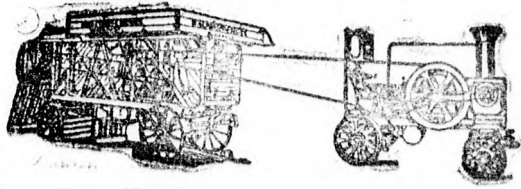
Megrendelhető: **Budapest, VII., Miksa-utca 8.**
minden postahivatalnál és lapelárusítónál.

Kalmár és Engel

MOTOR ÉS GEPGYÁRA

Városi raktár: BUDAPEST. Gyár és iroda:
V. Lipót-kör. 18. VI. Úteg-u. 19.

Ajánlja egy cséplőgépet, mint malomüzemre leg-
egyszerűbb benzínmotorjait, benzínlokomobijait,
valamint szivógázmotorjait, melyek V. Lipót-
kört 18. bármikor üzemben megtekinthetők.

- Teljes jótállás - Egyedül létező újdonság!
kifünő cseplésért!

Ezen motorok egyetlen járása és bámu-
latos egyszerű szerkezetük folytán bármely
legjárati ember által is azonnal köny-
nyen kezelhetők.

Árjegyzék ingyen. Olcsó árak részletfizetésre.

Keresteleknek

az ország minden nagyobb városaiban és községei-
ben egy most szer-életbiztosító-társaság
vezés alatt álló részére alkalmas képviselők, kik 1000 koronától
10.000 korona évi jövedelemre tehetnek szert, a
mennyeiben szellemi és anyagi képességgel bírnak.
Gyakorlattal bírók előnyben részesülnek. Kellő jár-
tassággal nem bírók díjmentesen begyakoroltatnak.
Csakis írásbeli ajánlatokat Fischer K. irodája Rákos-
palota továbbít.

Eladó

tölgyfa-gerendák, palánk-
oszlopok, hevederek, különféle
hosszuságban jutányos áron kaphatók

Popa Ágoston-nai
Felsővenicén.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt

Caspari Frigyes

és Tarsai

Medgyes (Nagyküllőm.)

faiskolái

leszállított áron ajánlják összes fais-
kolai cikkeiket u. m.: magonc, kőmagu
és csontar gyümölcsfákat, pöszmete és
ribiszke cserjéket, málnákat, földieprot,
diszcserjéket, gyümölcsfa vadonocokat,
sövénynek valót, tullevelu fákat, ró-
zsákat stb.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVANYVIZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.
KELLEMES, KISSÉ SAVANYKÁS IZÚ, VASMENTES, SZENSAVDUS
rendkívül üdítő asztali viz.
Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.
Ivógyógmódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vese-
medence idült hurutjainál, húgykő- és tövényképződésnél, a
légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő
hatásának bizonyult. Prospektust kívánatra küld a forráskez.
Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Műhely áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséget és becses megrendelőimet
tisztellel értesíteni, hogy Ferencz József tér 14-ik szám alatt lévő

szabo műhelyemet

május hó 1-től kezdve Zeyk-utca 10-ik számu saját házamba
helyeztem át.

A n. é. közönség további szives pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

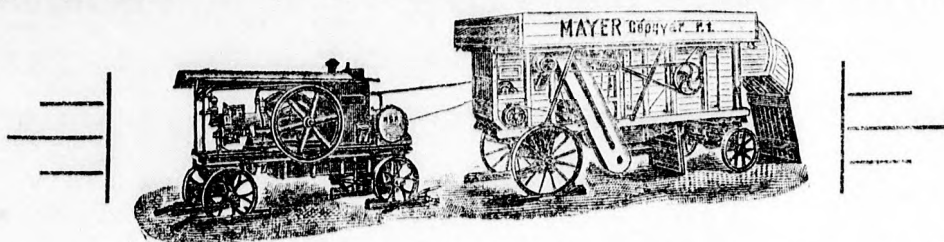
Bardócz Károly
férfi-szabó.

CLAYTON & SHUTTLEWORTHTM

Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-
rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők,
boronák,
sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecskaavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók
őrlemalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Hazai gyártmány!

Kitünő munka!

**Mayer
gépgyár**vas- és fémöntőde részvénytársaság
SZOMBATHELY-BUDAPEST,
VI. kerület, Váci-körút 61. szám.Benzinlokomobil-cséplő-szerelvények. Stabil-benzinmotorok.
Szivógázmotorok faszén-, koks- és antracit-fűtésre 120 HP-ig.
Malomépítészet. Szab. hydr. borsajtók, olajpresek
és mindennemű gazdasági gépek.

Kedvező fizetési feltételek. Árjegyzékek kívánatra ingyen s bérmentve!

2736—908. tkvi szám.

Hirdetmény.

A m. kir. Igazságügyminiszter 1908. február hó 8-án 3447—908. I. M. VIII. sz. a. elrendelte, hogy a fogarasi kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatósághoz tartozó Nagyberivoj község telekjegyzőkönyveibe felvett mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX., az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése foganatosítások.

E célból a helyszíni eljárás a nevezett községben 1908. évi június hó 15-én fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. mindazok, akik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitézött határnapon kezdődő e eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekeblezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírássra az 1886. XXIX. t.-c. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t.-c. 5., 6., 7. és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerelni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ösmerje el és a tulajdonjog bekeblezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezék, illetve, hogy a törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenségetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Fogaras, 1908. évi április 10-én.

A kir. jbiróság, mint tlkvi hatóság.

Nádudvary,
kir. járásbíró.**Nádpatak gyógyfürdő.**

Jód-, kén- és sóforrással megáldott fürdőhelye.

Pótolja: Lipik-, Hall- és Csiz vizét. Reoma, kőszvény, Ichias bántalmaknál utólrhetetlen gyógyeredményü. Női betegségek, vérszegénység és idegségnél kiváló gyógyhatásu. Idény: június elsejétől — szeptember elejéig.

Egy órai kocsit a pályaudvartól (Nagyküllő vármegye).

Erdők, árnyékos sétányok, modern lakások, zene elsőosztályu ellátás. Elő- és utóidényben tetemes árengedmény a szobárákból. Vasuti állomása: **Alsószombatfalva**, hol minden alkalommal kocsik kaphatók.Postahivatala: **Nagysink**, mindennapi postaforgalommal.

Prospektust bérmentve küld és mindennemű felvilágosítással a legnagyobb készséggel szolgál:

A fürdőkezelőség.

Triesti Általános Biztosító Társaság
(Assicurazioni Generali)

BUDAPEST, V., DOROTTYA-UTCA 10. SZ.

A „Közgazdaság“ rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk

mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, aki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetit továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r. t., valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság“ számára.

A fogarasi ügynökség: **János I.**

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cement-Gyár
Brassóban.

Fogarasra kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedésében.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarasra.